

Omnes qui Audiunt

EVANGELIUM,

Idque verum Agnoscunt, sunt

Gratiæ, & Salutis Capaces.

THESIS

In Celeberrima Academia QXONIENSI

Explicata Junii 13. Anno Dom. 1662.

CUI

Accefferunt ANIMADVERSIONES,
In aliqua *FANSENI*, atque etiam
CALVINI Dogmata veritati præ-
dictæ adversa.

Per EDMUNDUM ELYSIUM, Ecclesiæ
Anglicanæ Filium Obsequentissimum.

In multiloquio non deerit Peccatum, Prov. 10. 19.

ΤΟ' ΑΛΗΘΕΣ ΕΝ ΒΡΑΧΕΙ ΚΕΙΤΑΙ. *Plato.*

LONDINI, Ex officina S. Streater, & prostant
venales apud R. Clavel ad insigne Pavonis in Cœ-
meterio Paulino, Anno Domini, 1677.

[illegible]

‘Ο ΘΕΟ‘Σ ‘ΑΓΑ‘ΠΗ ‘ΕΣΤΙ’.

UNA hæc sententia *Apostolica* mihi quidem optimum videtur *Syste-
ma Theologiæ* : Hinc ego *Thesin* deprompsi meam, ad quam explicandam quicquid prolaturus sum, ab intimis cogitationum penetralibus hausi, nec hac in re dicenda mihi suggerit *Memoria*, sed *ratio & genuina Animi temperies* : Citra fastum loquor, sententiam meam profero, non alienam, quam scilicet in *Authoribus* legendis non primo inveni, sed in *Animo* meo prius inventam fortius excitavi, excolui diligentius. **JESU** mei auxilio confusus, pusillus ego duram hanc suscepi provinciam : scio ego quantam *Invidiæ & Odii* molem sustineam necesse est : At nullus dubito quin plurima eorum, si non omnia, quæ de *Gratiâ & Salute* scripsi unquam, aut scripturus sum, licet nonnullis *Paradoxa* videantur, sint *Intellectui æterno* congrua.

Quod autem ad responsiones meas spectat
 opponentium Argumentis *ex tempore* aptan-
 das, quales erunt prorsus nescio. Itaque,
 Auditores, omnes vos oratos velim, ut
 dictis nostris *ex tempore* proferendis *veniam*
 adhibeatis, & scriptis perlegendis *Judi-*
cium.

Omnes

Omnes qui audiunt EVANGELIUM, &c.

Summam hujus sententiae in duas partes divisam sic breviter explicamus.

1. **CHRISTUS** se, seu potestatem per se fieri Filios **DEI** offert universis (*Fis solummodo exceptis, qui peccatum illud contra Spiritum Sanctum commiserunt, quod nunquam esse remittendum asserit CHRISTUS ipse, Author idem, & Prædicator Evangelii*) qui audiunt Evangelium, idque verum agnoscunt, hoc est, quibus omnis veritas, cujus notitia ad salutem per **CHRISTUM** acquirendam, seu potius accipiendam absolute necessaria est, quoquo modo innotescit (*nam audire Evangelium latiori sensu accipio.*)

2. Hi omnes possunt: Non, seu nullâ necessitate, coguntur id agere, quod potestatem illam fieri Filios **DEI**, seu vere Filialem erga **DEUM** affectum in animos suos per **CHRISTUM** introducendum impedit.

*Per gratiam, intelligo affectum illum in hac
 vitâ Inchoatum; per salutem, eundem affectum
 in vitâ futurâ Perficiendum, qui scilicet nihil
 aliud est, quàm visio beatifica, seu intima
 DEI fruitio. CHRISTUM autem se
 omnibus offerre in Evangelii predicatione quis
 unquam negabit, qui animum advertet inten-
 tiorem Propheta Evangelico ita predicanti,
 Isa. 55. 1. Heus sitientes omnes, venite ad
 ad Aquas; & qui non habetis Pecuniam
 venite, emite, & comedite: venite, in-
 quam, emite, absque Pecunia, & absque
 ullo pretio Vinum, & Lac. Quid aliud per
 hac verba Aquas, Vinum, & Lac sibi vult
 Propheta, quam sanum, & jucundum animæ
 Nutrimentum, sine quo nequit vivere, nempe
 potestatem ea faciendi, quæ Lex divina jubet,
 seu veram Sanctitatem per CHRISTUM
 exhibendam, in quâ inchoatâ inchoatur beati-
 tudo nostra, in quâ perfectâ perficitur? Qui non
 habetis Pecuniam, &c. His verbis ostendit
 non aliam ab hominibus requiri Animi dispositio-
 nem, gratiæ, seu CHRISTO in nobis habitanti,
 præ existentem, ut simus idonei ad ipsum accipi-
 endum, gratis oblatum, quàm ut sitiamus Aquas,
 Vinum, & Lac, seu Animæ immortalis
 nutrimenti, CHRISTI accipiendi necessita-
 tem sentiamus, quam non aliquo modo sentire
 non possunt illi, qui audiunt Evangelium, &
 verum*

verum esse idem agnoscant : Cujus Epitome
 mihi quidem his verbis comprehensa videtur,
 Joan. 3. 16. "ΟΥΤΩΣ ΗΓΑΠΗΣΕΝ Ο ΘΕΟΣ Τ' ΚΟΣΜΟΝ,
 ΩΣΤΕ Τ' ΥΙΟΝ ΑΥΤΟΥ Τ' ΜΟΝΟΓΕΝΗ' ΕΔΩΚΕ", ἵνα πᾶς ὁ πι-
 στεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

Cuicunque innotescit hac veritas Evangelica,
 Se esse morti aeterna obnoxium, nec ullo modo
 ab eadem liberari posse, nisi CHRISTUM
 in se permansurum accipiendo : nonne hic
 CHRISTI accipiendi necessitatem aliquo
 modo sentit, & Animitus agnoscit, licet affe-
 ctuum rapidorum viribus direptus, ejusdem
 animus severioribus vitæ mortisque aeternæ co-
 gitationibus rarò incumbat ? Nunc autem ali-
 quos audire videor dicentes, Thefin hanc no-
 stram cum absoluto DEI Decreto de Ordi-
 nandis Creaturis suis minimè convenire :
 Itaque hoc mihi incumbit probandum , Non
 velle DEUM, seu decrevisse sine ullo ad
 Peccatum respectu aliquos Perire, sed omnes
 ad resipiscentiam tendere. Hac veritas sanè
 ex innumeris Scripturæ locis clarissimè mihi
 emicare videtur, ex quibus unam, quasi veri-
 tatis arcem (juvante DEO) constituam,
 in Adversarios propulsandos, & capiendos
 Profelytas. Sanctus PETRUS Epist. 2.
 cap. 3. v. 9. Patris misericordiarum viscera
 esse omnibus aperta nunciat. Οὐ βροδύνει
 ὁ ΚΥΡΙΟΣ τὸ ἐπαγγελίαι (ὡς τινες βροδυτῆται
 ἠγουνται)

ἰγνύνται) ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βεβλό-
 μεν πῶς ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν
 χαρῆσαι. Nolens aliquos perire. *Hinc solè
 clarius elucescit, non esse absolutum DEI de-
 cretum aliquos perire, sed velle eum omnes ad
 resipiscentiam (& vitam) tendere (omnes
 saltem qui audiunt Evangelium, idque verum
 esse agnoscunt; de aliis questionem meam non
 instituo) velle, inquam, omnes ad Resipiscentiam
 tendere quoad Potentiam, non autem quoad
 Actum, seu Eventum; nam si hoc voluisset,
 cùm non omnes ad Resipiscentiam tendant,
 impedita esset OMNIPOTENTIS vo-
 luntas, quod ut fiat, impossibile esse nemini non
 innotescit. At dixeris fortasse, Frustra est
 Potentia, quæ non reducitur in Actum;
 imò quidem ejus respectu, cujus est hæc poten-
 tia Salutem accipiendi, si non reducatur in
 Actum, frustra est: sed cum ipse ille solus in
 causâ sit, cur fiat Frustranea hæc Potentia, ab
 Hominum servatore exhibita, exitio addictus
 Pænas majores luet. DEUS autem, è quo
 misericordiarum Fonte, quasi Rivulus in eum
 emanavit potentia salutem accipiendi, qui se per-
 didit, per Justitiam suam, misericordia violatæ
 ultricem, eandem adipiscetur Gloriam, quam
 per ipsam Misericordiam minimè violatam
 ad ptus fuisset. Si quis dixerit Apostolum
 nostrum Vocabula hæc aliquos, & omnes re-
 stringere*

stringere ad Electos, seu eos, qui in Fide, Spe, & Charitate in Terris perseverantes EN ΥΨ'Ι-ΣΤΟΙΣ DEUM Facie ad Faciem videbunt Beati in Aeternum : Secum cogitet omnes hoc in loco non alios implicare, quàm qui nondum ad (Gratiam, seu Resipiscentiam actu pervenere, nam ad eam qui pervenere, non tendunt. Quid aliud est ad resipiscentiam tendere, quàm presentem Animi statum relinquere ? Cum autem ad Impios, & Resipiscentiam nondum assequutos omnes, omnes saltem qui Epistolam hanc legunt, vel lectam audiunt, & totum Evangelium, nempe ea omnia, quorum notitia ad salutem per CHRISTUM acquirendam necessaria est, intellectu percipiunt, & vera esse eadem agnoscunt, cum inquam certo certius pateat verba hac (nolens aliquos Perire, sed omnes ad Resipiscentiam tendere) ad impios pertingere, pluresque eos, quàm speraret Apostolus (nam Arcta via est, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt, qui inveniunt eam, Matth. 7. 14.) Fidem, & Salutem esse adepturos ; concedi necesse est innuisse eum, quod velit DEUS alios præter electos servari : quo sensu sumendum est illud, nos supra explicavimus. “ Sed Apostolum, inquit AMESIVS, hoc loco singulariter spectasse electos ex eo apparet, quod loquens de dilectis Dei, & semetipsum nobis
“ annu-

“annumerans, dicit Deum patientem erga nos,
 “id est, erga illos dilectos, & nolle ullos perire,
 “id est, ullos eorum. Cui sic respondeo: In
 objecto Patientiæ divina Apostolus seipsum
 includit, per quam ipse, sanctique omnes fidem
 & salutis aterna spem in CHRISTO fun-
 datam jam consequuti sunt, & non obstantibus
 Peccati reliquiis, haud penitus extirpati, in
 statu salutis, Spiritu Gratiae adjuvante, fæli-
 citer perseverant; innuit autem eandem DEI
 patientiam ad alios etiam extendi, notam hanc
 faciens DEI voluntatem, nempe ut tendant
 omnes ad Resipiscentiam, ad statum salutis.
 Atque adeo Fontem immensam ostendit illius
 Bonitatis, quæ in ipsum ceterosque omnes, qui
 æque pretiosam Fidem cum illo sortiti sunt,
 jam actu derivata est, nemini esse occlusum.
 Sanctos autem minimè hoc loco spectasse Apo-
 stolum ex eo constat, quòd (ut ex supra dictis
 facile est colligere) Sanctorum non est ad Re-
 sipiscentiam tendere, seu statum mutare, sed
 in eo, quo Spiritus Gratiae eos collocavit, statu
 manere, & fortius persistere, & intensiores
 ejusdem gradus continuò acquirere. Fam tan-
 dem disquiramus, Academici, an aliquà necessi-
 tate cogantur aliqui (iis exceptis, quos supra
 excepi) id agere, quod potestatem Fieri Filios
 DEI, seu vere filialem erga DEUM af-
 fectum, in Animos nostros per CHRISTUM
 intro-

introducendum, impedit. Hoc autem ut rite faciamus, inprimis quarendum est quid sit id quod affectum illum introducendum impedit? Deinde, an necessitas idipsum agendi his etiam incumbat, qui Evangelio Prædicato aliqualem præbent Assensum? Quod ad primum attinet, dicimus, affectus erga DEUM Filialis in Animos nostros per CHRISTUM introducendi impedimentum esse hujus Mundi, seu rerum temporalium, Amorem, nempe Absolutum, & Amori DEI minimè Subordinatum (qualem nimirum oportet esse unumquemque affectum nostrum in objectum qualecunque effusum) quod liquido constat ex illo Apostoli, Epist. Jac. 4. 4. Amicitia hujus Mundi Inimicitia est adversus DEUM. Quando autem in actuali cognitione DEI, genus humanum, adeo licet peccatis obnoxium, per CHRISTUM amantis (quæ necessario in illis qui Evangelio Prædicato assentiunt, subinde exeritur) suspendit aliquis suum ergo Mundum Amorem, seu Amicitiam, tunc sanè fit efficax ista cognitio, & Anima cognoscentis Amore divino perfunditur, sic intrat ille, & intima occupat Cordis Penetralia, qui, dum adhuc ab eo alieni sumus (Joan. Apoc. 3. 20.) Stat ad ostium, & pulsat. Si quis dicat penes hominem non esse non peccare, vel Animi sui naturaliter in Mundana vergentis Actum.

Actum suspendere, respondeo, Concedo equidem non posse Hominem, viribus humanis innixum, quicquam facere præter Peccatum; vel unquam Animi, sese continuè agitantis, motus inordinatos suppressere, seu actus vitiosos suspendere, nisi eo momento, quo ipse ejusdem animus in DEUM Omnipotentem recumbit (per liberrimæ ejus erga homines in CHRISTO benevolentia apprehensionem) pro SUO agnitum. Non dicimus simpliciter penes Hominem esse non Peccare, sed posse eum, qui audit Evangelium, idque verum esse agnoscit, Per SPIRITUS SANCTI auxilium in Evangelio oblatum, aliquatenus non Peccare, & actus aliquatenus bonos, DEOQUE placidos, continuè exercere, quò tandem in sanctum totus evadat, nempe se totum in DEUM effundat per JESUM CHRISTUM DOMINUM NOSTRUM amatus, & amandus ab eo in æternum.

HÆc ego Auditores, imis infixæ Medullis, non potui tandem non proferre quàm agrè tuli Conciunculas omnes, quas unquam audiivi sententiæ huic nostræ adversas, novit DEUS. Fateor autem multis annis

veritatem

veritatem istam, quam breviter explicatam jam vobis exhibui, me potius corde meo efficacem sensisse, quam animo cogitasse perspicuam. Fam vero, agimus tibi gratias **PATER LUMINUM**, clarius intelligo hujus sententiae Rationem, quam nuper Instinctu quodam adductus, tenui equidem, at sub imo quasi clausam pectore, minimè potui aliis ostendere. Ne multis agam, cogitanti mihi, Eruditissimi Auditores, quanta quotidie Orbi **CHRISTIANO** incommoda accrescunt per horrendas eorum sententias qui Thesin hanc nostram oppugnant, idem videtur, quascunque mihi ad ipsam defendendam **OMNIPOTENS** dedit vires non exerere, ac à Militiâ Christianâ turpiter recedere. Faxit **DEUS** ut quicquid ego de Gratia, & Salute dictis, vel scriptis exprimam, Gratiam ipsam, & Spem salutis veram, ac vivam præferat, ut eadem operâ aliis ostendam Possesse Omnes ad **DEUM** Accedere, & ipse ego propius accedam.

F I N I S.

Actum suspendere, respondeo, Concedo equidem non posse Hominem, viribus humanis innixum, quicquam facere præter Peccatum; vel unquam Animi, sese continuè agitantis, motus inordinatos suppressere, seu actus vitiosos suspendere, nisi eo momento, quo ipse ejusdem animus in DEUM Omnipotentem recumbit (per liberrimæ ejus erga homines in CHRISTO benevolentia apprehensionem) pro SUO agnitum. Non dicimus simpliciter penes Hominem esse non Peccare, sed posse eum, qui audit Evangelium, idque verum esse agnoscit, Per SPIRITUS SANCTI auxilium in Evangelio oblatum, aliquatenus non Peccare, & actus aliquatenus bonos, DEOQUE placidos, continuò exerere, quò tandem in sanctum totus evadat, nempe se totum in DEUM effundat per JESUM CHRISTUM DOMINUM NOSTRUM amatus, & amandus ab eo in æternum.

HÆc ego Auditores, imis infixæ Medullis, non potui tandem non proferre quàm agrè tuli Conciunculas omnes, quas unquam audiivi sententiæ huic nostræ adversas, novit DEUS. Fateor autem multis annis veritatem

veritatem istam, quam breviter explicatam jam vobis exhibui, me potius corde meo efficacem sensisse, quam animo cogitasse perspicuam. Jam vero, agimus tibi gratias *PATER LUMINUM*, clarius intelligo hujus sententia Rationem, quam nuper Instinctu quodam adductus, tenui equidem, at sub imo quasi clausam pectore, minimè potui aliis ostendere. Ne multis agam, cogitanti mihi, *Eruditissimi Auditores*, quanta quotidie Orbi *CHRISTIANO* incommoda accrescunt per horrendas eorum sententias qui Thesin hanc nostram oppugnant, idem videtur, quasunque mihi ad ipsam defendendam *OMNIPOTENS* dedit vires non exerere, ac à Militiâ Christianâ turpiter recedere. Faxit *DEUS* ut quicquid ego de Gratia, & Salute dictis, vel scriptis exprimam, Gratiâ ipsam, & Spem salutis veram, ac vivam præferat, ut eadem operâ aliis ostendam *Posse Omnes ad DEUM Accedere*, & ipse ego propius accedam.

F I N I S.

Veram operis alicujus *INTENTIONEM*, seu *VOLITIONEM*, necessario praecedit conceptus rō esse istiusmodi Opus *POSSIBILE*. *IN* *FESU CHRISTI DOMINI NOSTRI* Praecepta omnia tenere *VELLE* necessarium esse ad salutem, agnoscunt quicumque *CHRISTIANOS* se esse profitentur: sed plurimi eorum vel à corruptione proprii intellectus protulerunt, vel ab aliis prolatas acceperunt Opiniones, quae animum impediunt, quo minùs apprehendant *POTENTIAM* totum hominis *CHRISTIANI* officium exequendi, seu *CHRISTI* praecepta omnia tenendi, *A PATRE OMNIPOTENTE* in *FESU CHRISTO OMNIBUS* Oblatam. In (hujusmodi errore (audacter dicam) versatur ipse doctissimus *FRANSENIUS*.

Incipiet nostrum, *DEO* adjuvante, cum tanto viro certamen ab illo Apostoli, 2 Pet. 3. 9. *Οὐ παύσει ὁ κύριος, &c.* Quae verba divinam erga omnes misericordiam clarissimè explicantia

cantia sic ille pervertere conatur AUGUST.
 Tom. 3. Lib. 3. Cap. 20. "*Quantum verò*
 "*ad illum locum, quem objici quoque video,*
 "*Nolens aliquos perire, sed omnes ad Re-*
 "*sipiscentiam reverti, difficultate caret.*
 "*Præcessit enim, non tardat DOMINUS*
 "*promissum suum, de adducendo Judicii die,*
 "*eum differendo diutius quàm oporteat, sed*
 "*patienter agit propter vos, hoc est, propter*
 "*electos. Nam Apostoli, & Ecclesiastici*
 "*Scriptores compellare solent Auditores suos,*
 "*quasi omnes electi essent, quod facile multis*
 "*exemplis posset explicari. Nam & inde est*
 "*quòd in ipso exordio Epistola sue primæ*
 "*Sanctus PETRUS dicit, Petrus Aposto-*
 "*lus electis advenis dispersionis, ad quos*
 "*eosdem se testatur & secundam Epistolam*
 "*scribere hoc ipso tertio capite ex quo de-*
 "*prompta est objectio, itaque patienter Deus*
 "*agit, adventum suum differendo propter vos,*
 "*hoc est, propter electos, nè quisquam eorum*
 "*pereat, qui per penitentiam ad Deum con-*
 "*vertendus, & in societatem Justorum colli-*
 "*gendus est.*"

ΕΙΣ ὑμᾶς scripsit Apostolus, propter vos
 scribit *FANSENIUS*: concedimus Apo-
 stolos compellare Auditores suos, quasi omnes
 omnes essent electi; sed non aliter, quàm
 quasi omnes essent Sancti; ii nimirum, qui
 æque

æque pretiosam Fidem cum ipsis Apostolis fortiti sunt. *Utraque hæc compellatio in eâ fundatur veritate, quòd omnes vel sint, vel esse possint Sancti, & Electi; Tales nimirum qui, secundum gratiosum DEI PATRIS in CHRISTO propositum, vitam consequentur Æternam. Memineris velim, erudite Lector, responsionis nostræ ad AME-SIUM sanam, ac Catholicam hujus sententiæ Apostolicæ interpretationem eodem Sophismate cum ipso FANSENIO subruere tentante. n; Tom. & L. prædict. C. I. Putat se ostendisse " Nullum dari post lapsum " adiutorium sufficiens, quin simul efficax sit. Sed ingenuè fatetur hanc opinionem " Videri " sana Doctrina repugnare, quòd nullum nunc " detur hominibus adiutorium, quo possint credere, orare, diligere, Deique Præcepta facere, qui illa vel negligendo, vel spernendo " prævaricantur. Nam unde Judicandi sunt, " si non acceperunt Legem Dei custodire posse, " si velint? Ut quid eos monemus, suademus, " hortamur, præcipimus, minamur, ac pænis " plectimur, si non datur eis, qui non faciunt, " adiutorium quo et velle facere Legem Dei, & " re quoque ipsâ adimplere sufficiant? Hæc per " se gravia esse, docendi consuetudine facta " esse graviora, non diffiteor. Videtur? imò, Vir doctissime, clarissimè cernimus veritatem
illam*

illam Sanæ Doctrinæ repugnare quod nullum, &c. *Sed nobis non arridet istiusmodi Phrasis; Si Velint; Nam supponere videtur quod τὸ Velle SANCTUM, SPIRITUS SANCTI in ipsâ voluntate operationem præcedat. Adiutorium Sufficiens vocamus ipsius SPIRITUS SANCTI Auxilium, Sufficiens ad peragenda Omnia ad Salutem necessaria, In JESU CHRISTO DOMINO NOSTRO oblatum, seu exhibitum omnibus, qui audiunt Evangelium. &c. Per τὸ Dari Omnibus Adiutorium sufficiens nil aliud intelligimus, quàm τὸ Offerri, seu Exhiberi: Nemini non innotescit non Omnes tale Adiutorium accipere. Itaque in locum Phraseos istius Si Velint, hæc, aut huiusmodi verba assumimus, Nisi Respuant prædictum Auxilium in JESU CHRISTO Gratiöse Oblatum. "Vocamus illam, inquit ille, sufficiens gratiam seu sufficiens adiutorium, præter quod nihil aliud ex parte Dei per modum Principii necessarium est ut homo velit, aut operetur. Certo certius est nihil aliud necessarium esse, &c. præter idipsum, quod supra vocavimus Adiutorium sufficiens: Cujus Non-Acceptandæ, seu potius Respuendæ causa non alia est nisi Perversa Hominis Voluntas in Objectorum Finitorum, seu Rerum Temporalium Amorem Absolutum se penitus immergens,*

B

gens, atque adeo jugiter Avertens ab Ipso Fonte Immenso BONITATIS, rerum omnium PATRE OMNIPOTENTE, Cui omnem Dilectionem Absolutam Debemus: Ita ut Si quis diligit mundum, non sit Charitas PATRIS in eo, 1 Jo. 2. 15.

Cap. 20. T. & L. prædict. "Exponitur
"locus Apostoli, 1 Tim. 2. Deus vult omnes
"homines salvos fieri, & ad agnitionem veri-
"tatis venire.

Hoc Textu sanè plus possit probari, quàm quod ego hætenus probandum in me suscepi: cum tamen perversæ ejusdem Interpretationes Thesi etiam nostra repugnent, nostri esse officii existimo, istas redarguere, atque ipsâ Veritate explicata, fallacem in iis Veritatis umbram dissipare.

"Refellitur, inquit, ista Expositio, &c. Ea nimirum quæ supponit DEUM OPTIMUM MAXIMUM, omnibus hominibus Adiutorium sufficiens ad peragenda omnia ad Salutem Necessaria Obtulisse. Hoc vocabulum contulisse in sensu rigorofo non admittimus.

"Respondemus, inquit, plures, & veras,
" & antiquiores probatas Expositiones dari
"posse, quibus DEUS intelligatur Velle om-
"nes homines salvos fieri, nec tamen istiusmodi
"sufficiens Adiutorium, quod recentioribus
"placuit,

" placuit, contulisse. Refellitur, inquit, ista
 " *Expositio* quia *Scopo Apostoli* manifestè re-
 " pugnat : Hortatur enim ut orationes pro ho-
 " minibus omnibus fundantur Deo, utpote qui
 " vult omnes salvos fieri. Quodsi ergo sensus
 " est, Deum omnes velle salvos fieri, quantum
 " in se est, aut, si etiam ipsi velint, profectò
 " jam non sequitur pro omnium salute rogan-
 " dum Deum, utpote qui quod suarum est par-
 " tium jam præstiterit, dato omnibus sufficienti
 " *Adiutorio*, sed admonendi tantum erunt ho-
 " mines, ut *Auxilio* sibi dato uti velint. Ut
 " quid enim dari petas quod semper præsto,
 " imo quod jam datum est, & positum in homi-
 " nis potestate?

Respondemus : Per hæc verba, quantum
 in se est nil aliud intelligimus, nisi quòd om-
 nibus *Adiutorium* illud sufficiens Exhibeat :
 Per ista, si etiam ipsi velint, nil aliud præter
 hoc, Nisi ipsi Respuant istiusmodi *Adiutorium*
Oblatum, seu *Exhibitum*. Observandum est
 non minùs prodesse animis nostris pro aliis,
 quàm pro nobismetipsis orationes DEO fun-
 dere *Precationibus*, seu orationibus nostris, qui-
 bus Sursum Corda ad Patrem nostrum, qui
 est in cœlis, elevamus, minimè Speramus,
 seu Confidimus *Voluntatem DEI Mutan-*
dam, sed nostram ; ut ea SPIRITU SANCTO
 adjuta ab amplexu hujus sæculi seipsam divel-
 lat,

lat, atque altiùs & usque altiùs erigat in Amo-
rem DEI; & ardore cælesti quasi igne splen-
didissimè affulgenti Intellectum magis magisque
indies clariorem reddat. Tam claro Intel-
lectui, tam fervida Voluntati Phantasia, seu
Imaginatio, atque inde exorti Affectus, nun-
quam non debitum præstant obsequium. Non
aliter Asserimus positum esse in hominis po-
testate, &c. quam quòd Oblato SPIRITUS
OMNIPOTENTIS Auxilio per JESUM
CHRISTUM, DEUM INCARNATUM
Possit Homo voluntatem suam modo prædicto
in DEUM exerere, nempe ut Principale
Dilectionis Objectum, adeo ut nihil illi Finitum
Diligat nisi *μετὰ τὴν ἀναφορὰν* cum Relatione
ad DEUM. Fateor equidem si alius esset
Precandi scopus, quàm IMMUTABILI
DEI voluntati adharere, atque EFUS præ-
ceptis nostram conformem reddere, prævaleret
istiusmodi Objectio: Sed tam falsa est ista
suppositio, DEUM precibus nostris exorandum
esse, ut tandem Voluerit aliquid, quod Fam Non
Vult, seu ut Det aliquid, quod Ipse nobis non
Obtulit, seu cujus capaces nos ipse non fecit
ὡς τὸ εὐδὸνία, ut Veritatem ei (suppositioni)
contrariam Ethnicus quidam perspexerit,
ac hisce verbis Elegantissime ostenderit.
οὐτε γὰρ Ἀμαρτανόντων ἡμῶν ὁ θεὸς Ἀποσρεφεται,
ἢ ὀργίζεται, ἢ χαρίζεται ἐξ ἡμῶν. οὐτε μεταμε-
λομένων

λομήδων ἡμῶν, αὐτὸς ἑπιστρέφεται, ἢ Περσεῖσιν ἡμῶν ἄρα θυθεῖς. Ἀνομικὰ γὰρ ταῦτα καὶ πόρρω τ' ἢ πάντα Ἀμεταβλήτης θείας μακαροτήτης ἅλλ' ἡμεῖς κακυνθέντες διὰ τ' εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἑκπύσεως, καὶ ἀνομοιωθέντες πρὸς τὴν θεῶν Ἀγαθήτητα διὰ τῶν Ἀδικοι, καὶ Ἀνόσοι, καὶ Ἀφρονες γίνεσθαι, Ἀποσπῶμεν ἑαυτοὺς ἑκείθεν.

— — Ἀνακτώμενοι δὲ τὸ κατὰ φύσιν ἑαυτῶν, καὶ πρὸς αὐτὸν ὁμιλοῦμενοι (ὁμιλώσις δὲ πρὸς τὸ θεὸν Δίχαιον, καὶ ὅσον μετὰ φρονήσεως γινέσθαι,) Πρέειμέν τε αὐτὰ καὶ οἰκείσμεθα καὶ ταύτῃ τὴν ἡμῶν ἑπιστροφὴν πρὸς αὐτὸν, ὡς αὐτῶς πρὸς ἡμᾶς λέγομεν. τοιούτων τι πύχοντες, οἷον οἱ Πέτρα πινὸς παρχλίας κάλον ἐξάφαντες, καὶ τὰ ἐκείνων ἐπισπᾶσθαι ἑαυτοὺς τε καὶ τὸ Ἀκάτιον τῇ Πέτρᾳ προσάγοντες, καὶ δι' ἀπειρίαν τῶν γινομένων δοκῶντες ἐκ αὐτῇ προσέναι τῇ Πέτρᾳ, ἀλλὰ τὴν Πέτραν κατ' ὀλίγον ἐπ' αὐτοὺς ἵεναι.

SIMPL. Com. in Epiſt. Enchir. Cap. 38.

“ *Neque nobis delinquentibus DEUS aut auertitur, aut* * *irascitur, aut*

“ *recedit à nobis: neque*

“ *pœnitentibus nobis ipse*

“ *revertitur, aut accedit*

“ *nos placatus. Humana*

“ *enim ista sunt, & à Di-*

“ *vina Beatitate ab omni parte immutabili, re-*

“ *motissima. Sed nos depravati, & contra*

* Non aliter proculdubio Iram removet a DEO, nisi ut nos Christiani, nempe ut Passionem, &c. non ut Puniendi Voluntatem significat.

“ *Naturam prolapsi Divinaeque Bonitatis diffi-*
 “ *miles facti, per injustitiam, impietatem, at-*
 “ *que amentiam, nos inde avellimus——*
 “ *Recuperatâ Natura nostrâ, ad DEI simili-*
 “ *tudinem contententes (ea verâ DEI simili-*
 “ *tudo est, sapientiâ duce fieri iustum, & san-*
 “ *ctum) DEUM accedimus, & cum DEO*
 “ *conjugimur. De hac autem nostrâ ad eum*
 “ *conversione perinde loquimur, ac si DEUS*
 “ *ad nos converteretur: non secus, atque ii*
 “ *qui fune marinae petra injecto, quia per*
 “ *illum & seipsos, & naviculum ad rupem*
 “ *attrahunt, ob imperitiam ejus rei non se pu-*
 “ *tent ad rupem accedere, sed rupem paulatim*
 “ *ad ipsos appropinquare. Hieronymo Wolfio*
 “ *Interprete.*

Si quis objiciat catholicos, seu verè chris-
tianos omnes in precibus suis Orare DEUM
Ut velit, &c. In promptu responsio est, Hujus-
modi Phrasès hunc sensum PRÆCIPUE
includere, FIAT VOLUNTAS TUA.

Quàm vana, & inanis sit prima Apostoli
verborum expositio, quam profert FANSE-
NIUS! “ Ut Deus dicatur omnes homines
 “ *velle salvos fieri, accommodatâ scilicet distribu-*
 “ *tione, Omnes, qui videlicet salvantur;*
 “ *seu, quod idem est, quia nemo sit salvus nisi*
 “ *quem Deus voluerit salvum fieri; ideoque*
 “ *rogandus est Deus ut velit, quia necesse est*
 “ *fieri*

“fieri si voluerit; Omnipotens enim inaniter
“velle non potest.

Apostolus hanc reddit Rationem, τὸ θέλει ἡ
σωτηρία ἡμῶν θεὸν ποιοῦντας ἀνθρώπους σωθῆναι, no-
stri hujus Officii, ποιῆσαι δεήσεις, τερασσεύχας, ἐν-
τεύξεις, καὶ εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων.

“Num ideo Rogandus est Deus ut velit,

“quia necesse est fieri si voluerit, quasi pre-

“cibus nostris induceretur Deus in alicujus rei

“Volitionem, quam antea non voluit? Omni-

“potens inaniter velle non potest. Sed vult

omnipotens ut plurimi per Misericordiam Divi-

nam salutis consequenda capaces fiant, qui se per-

ducunt. Secunda Expositio hac est: “Intelligendam

“esse distributionem non pro singulis generum,

“hoc est, pro omnibus omnino singularibus homi-

“nibus, sed pro generibus singulorum, hoc est,

“pro omni genere hominum, pro Judæis, &

“Gentibus, servis, & liberis, &c. Respondeo,

Tam certum est sententiam Apostoli esse quòd

velit DEUS singulos homines salvos fieri,

quàm quòd ipse Hortatus sit pro singulis homini-

bis orare: nam hanc reddit Rationem nostri

hujus officii, &c. ut supra dixi. Nimirum

ideo nos oportet pro omnibus orare, ut per Be-

nevolentiam nostram verè, atque in conspectu

DEI ad omnes Extensam, PATREM

MISERICORDIARUM, atque om-

nium hominum REDEMPTOREM

Benignissimum Imitemur. Verbis Apostolicis, Erudite Lector, animum advertas Intentiorem : Bonum est, inquit, & acceptum coram salvatore nostro Deo. Qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, μιμᾶσθαι θεόν, inquit **CHRYSOSTOMUS** Ille Magnus, εἰ πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, εὐκρίτως ὡς ἀπάντων διὰ εὐχεσθαι, εἰ πάντας αὐτὸς ἡθέλησε σωθῆναι, θέλει καὶ συ. εἰ ὁ θέλει, εὐχεσθαι.

Pro singulis hominibus Orandum esse in tertiâ hujus loci Expositione ipse Agnoscit FAN- SENIUS : “ Ut Deus, inquit, dicatur omnes “ homines velle salvos fieri, quia facit, ut “ sancti homines salutem omnium velint, & “ optent, & orando desiderent, non tantum “ voluntate Signi, præcipiendo ut omnium sa- “ lutem velint, sed etiam eis hanc ipsam volun- “ tatem, hoc desiderium, hanc sollicitudinem “ inspirando.

Manifestum est quòd per omnes hoc in loco, singulos intelligat. Tantum abest ut ista de- struant eam, quam nos stabilire velimus, Textus Apostolici Expositionem, ut confirment potius, & elucident. Nam eo ipso, quòd Pra- cipiatur, seu jubeatur DEUS, ut hominum sin- gulorum salutem optemus, implicite jubet, ut credamus possibile esse singulis per Mise- ricordiam Divinam salutem acquirere. Et quis dubitet

*dubitet quin id sit verum quod quocunque modo
jubet nos credere Ipsa VERITAS?* ὁ δὲ
ἐαυτὸν ἀντιλήθων ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καί εἰς
ἰδοίς.

Τὶ δὲ καὶ Ἑλλήνων, *inquit CHRYSOSTOMUS,*
ἐπέμοι; ναὶ καὶ ὁ μὲν χριστός καὶ ἀπέθανέν ὑπὲρ
Ἑλλήνων. σὺ εὐχεσθαι δὲ ἀνέχῃ; πῶς δὲ, φησὶν,
δὲ ὑπέσχεσθαι; ὅτι δὲ ἠέλισσαν, τὸ δὲ αὐτῷ μέρο
ἐγένετο. μαρτύριον τὸ πᾶσι, φησὶν.

*Hunc etiam Textum Apostolicum debitâ
Interpretatione privare conatur :* 1 Tim. 2. 6.
Qui (Mediator Dei, & Hominum, Homo
Christus Jesus) dedit semetipsum Redemp-
tionem pro omnibus.

*“ Sed aliud Argumentum, inquit, Cap. 21.
“ pro Gratiâ sufficienti omnium proferri solet,
“ quia Christus Redemptor omnium, juxta
“ illud primæ ad Timotheum, secundo capite,
“ Qui dedit semetipsum, &c.*

*“ Respondeo igitur, quando Christus ab Apo-
“ stolo dicitur Redemptionem semetipsum dedisse
“ pro omnibus, in cruce videlicet pro omnibus
“ monendo, ab aliquibus intelligi quòd se dederit
“ Redemptionem, seu ἀντιλήθῃ, id est Pre-
“ tium pro omnibus omnino sufficienter, quia
“ sufficiens Pretium obtulit, non tamen pro
“ omnibus omnino efficienter, quia non omni-
“ bus applicatur ista Redemptio.*

Agnoscimus veram esse huiusmodi distinctionem Sufficienter, non Efficienter, hoc sensu acceptam: Christus pro omnibus mortuus est Sufficienter, scilicet per mortem suam pro omnibus impetravit auxilium sufficiens, quo Possint à Peccatis suis liberari: non autem Efficienter, quia non omnes liberantur. Nam plurimi respuunt oblatum SPIRITUS SANCTI auxilium, quem sentiunt ab amplexibus huius Mundi, cui fervidè adherent, summâ indignatione advocantem. Sed pernegamus quòd verum esset Christum pro omnibus Mortuum esse, nisi pro omnibus prædictum auxilium per mortem suam impetrasset. Libentissimè Assentior his PROSPERI Verbis, quæ quasi sententiam suam stabilirent, hoc in loco ipse recitat FANSENIUS: "A quo pretio Extranei sunt, qui
 " aut delectati captivitate redimi noluerunt,
 " aut post Redemptionem ad eandem sunt Servitutem reversi. " Nullo modo, inquit FANSENIUS, principis ejus (AUGUSTINI) consentaneum est, ut Christus Dominus vel pro infidelium in infidelitate morientium, vel pro justorum non perseverantium Aternâ salute mortuus esse, sanguinem fudisse, semetipsum Redemptionem dedisse, Patrem orasse sentiatur. Scivit enim quod quisque ab aeterno prædestinatus erat; scivit hoc decretum neque ullius pretii Oblatione
 " mutandum

“ mutandum esse, nec seipsum velle mutare.

An hic fuerit verus ac genuinus sensus AUGUSTINI alii viderint. Compertum est nobis graviter errasse *FANSENIUM*. Justos, seu Sanctos aliquos supponit in statum impietatis recidere, ac perire in æternum, hanc ob rationem, Quia Christus non est Mortuus pro Æternâ eorum Salute, seu (quod idem valet) quia Christus noluit per Sanguinis sui Pretium IMMENSUM eos redimere à Morte Æternâ. Falso etiam supponit mutandum esse DEI Decretum si Christus mortuus sit pro ullius salute æternâ, qui in æternum peribit; cum hoc sit Decretum DEI, Ut omnes salvi fiant, qui SPIRITUM SANCTUM accipientes usque ad mortem perseverant in fide per CHARITATEM operante: Atque ut pereant omnes, qui nolunt credere in CHRISTUM, seu SPIRITUM SANCTUM, per Sacrificium Mortis ejus præteritæ, ac præsentem in æternum viventis intercessionem impetratum accipere. Hic ego THOMÆ ex Albiis iisdem cum *FANSENIO* erroribus addicti sententiam perabsurdam præterire non possum. In Tractatu quodam, cui Titulus Quæstio Theologica Paragr. 13. “ Quid, “ inquit, magis ridiculam quam ponere in Deo “ voluntatem, & actum offerendi Gratiâ “ alicui, quem ab omni æternitate novit eâ non “ velle

“ velle uti : Aut quid absurdius cogitari posset
 “ illo homine, qui patinam esculentis plenam
 “ citra causam extrinsecam assidue porrigeret
 “ homini, quem sciret non ea contacturum ?
 “ Nemo dubitaret quin stultissima foret actio.

Imò, THOMA! stultissima est hæc tua
 comparatio AGENTIS ÆTERNI,
 INFINITI, cum Agente Pufillo, & Bre-
 vis Ævi. Quem novit DEUS ab omni æter-
 nitate Gratiâ Oblatâ non velle uti, hunc etiam
 ab omni æternitate novit ob Gratiâ illam non
 acceptam pœnas immensas, ac prorsus intolera-
 biles daturum, quas scilicet FUSTITIA
 exiget ad GLORIAM MISERICORDIÆ
 DIVINÆ ab isto despiciatui habitæ, qui noluit
 accipere illam Gratiâ, seu auxilium Suffici-
 ens ad peragenda omnia ad salutem necessaria.
 Profectò, Erudite Lector, quandoque dor-
 mitat hic bonus vir, & pudendos patitur
 lapsus, ut etiam ostendi in dissertatione cui
 Titulus Tentamen Theologicum de Fidei
 Christianæ Certitudine.

O JESU! JESU! Lumine tuo dissipa,
 precamur, tenebras densissimas doctorum pluri-
 morum oculos opprimentes, ut tandem aliquando
 cernant viam ad SANCTITATEM, ac
 GLORIAM ÆTERNAM per Hi-
 antia tua vulnera omnibus Patefactam, O
 JESU! MI JESU!

Famque

*Famque iterum ad FANSENIUM
oppugnandum me accingo. Lib. 7. Cap. 3.*

*"Nihil aliud, inquit, existimamus quàm cogni-
"tionem, ac delectationem seu delectabilem
"objecti complacentiam, esse id, quod tantam
"potestatem in Liberum Arbitrium habet, ut
"faciat velle, vel nolle, seu ut eâ presente,
"actus Volendi sit reipsâ in ejus potestate, ab-
"sente, non sit.*

*Suavitatem, seu delectationem veram non per-
cipit Voluntas, priusquam Objecto suo PRIN-
CIPALI, DEO OPTIMO MAXIMO
per SPIRITUS SANCTI auxilium applicat
se, & insinuat; atque adeo AQUÆ VIVÆ
pleno haustu se proluit. Nec prius CREA-
TOREM sic accipit Voluntas, seu Appetitus
Intellectivus, ut DELECTABILE SUUM
unicum, quàm ab ipso DEO Intellectui Pro-
ponatur hæc Veritas, Non esse hujusmodi
delectationem ab ullis Creaturis, sed ab U NO
DEO percipiendam. Vividâ vicælestis hujus
veritatis excitata Voluntas irruit in CREA-
TORIS amplexus, ut AMABILIS INFI-
NITI, Omnes Homines in JESU CHRISTO
peramantis, ad felicitatem æternam Omnes
Vocantis. Quòd plurimi huic Vocationi non
ausculti, causa non est in DEO, sed in ipsis;
scilicet quia NO LUNT Terrena Rejicere,
ut Cœlestia assequantur. Mihi sanè proprio
Lumine*

*Lumine clarescere videtur hoc verum, quod
Præjudicio abreptus non cernit* *FANSE-*
NIUS, nempe quòd vera delectatio, seu unica
Appetitus Intellectivi Expletio non præcedat
actum Voluntatis *DEUM* amplectentis, seu
plena, ac sinceram *IPSIUS DELECTABI-*
LIS Appetitionem.

Lib. 9. Cap. 20. “ *Hæc electio, seu dis-*
“ *cretio à massâ perditorum, sicut facit ut*
“ *DEUS in sic Electis omnia impedimenta*
“ *dissipet, ipsamque animi cacitatem ac duri-*
“ *tiem cordis perrumpat, atque auferat, ut ad*
“ *decretum istud liberatricis gloriæ beneficium*
“ *pertingere possint ; ita è contrario, defectus*
“ *istius electionis ac discretionis à massâ perdi-*
“ *tionis, qui non est aliud, quàm Ira Dei ma-*
“ *nens super perditos peccatores, quæ eos decre-*
“ *vit ab isto liberationis beneficio secludere, hoc*
“ *operatur, ut qualiscunque indolis, ac naturæ*
“ *sint, quantumvis videat eos adhibitis miracu-*
“ *lis credituros, subtrahat eis & prædicationem*
“ *& miracula, quorum subtractione in massâ*
“ *damnationis relinquuntur ac pereunt.*

○ *Libentissimè fatemur ab electione, nempe illo*
Decreto DEI, quo apud se ab Æterno sta-
tuit (ut Viri Præclarissimi verbis utar) Fi-
deles in CHRISTO Justificare, & ad
Vitam Æternam accèptare, ad laudem glo-
riose Gratiæ suæ ; fatemur, inquam, ab hac
Decreto

Decreto pendere omnia, quæ quocunque modo spectant ad exemptionem à massâ perditorum, ad Sanctitatem, ac Gloriam consequendam. Nam id supponit hoc Decretum, quod Fons est omnis misericordiæ divinæ in peccatores derivandæ, nempe quòd decrevit DEUS mittere Filium suum ut esset propitiatio pro peccatis nostris, 1 Jo. 4. 10. Nobis etiam arri-
dent illa *FANSENII* verba quæ Capite 21. occurrunt, "Necesse est ut Propositum Electionis non solum gratiam, fidem, opera, perseverantiam, sed etiam ipsam gloriam respiciat, sine cuius adeptione nemo Electus, aut Prædestinatus dici potest. Sed ista respui-
mus, averſamur, horremus. "Ita è contrario defectus istius Electionis, &c. hoc opera-
tur, &c. Nam in hisce verbis manifesta est suppositio Ex Parte DEI esse quòd in peccatis suis maneat, ac pereant in Æternum miselli homunciones in Gehennam ruituri: At Ipse DEUS *FANSENII* sententiæ contrarium de seipso pronunciat: Ezech. 33. 11. Dic eis, ne vivam ego, dictum Domini Jehovæ, si delector mortem improbi; sed delector cum revertitur improbus a via sua, ut vivat: revertimini, revertimini a viis vestris pessimis, cur enim moriemini domus Israelis?

Dic mihi, *FANSENI*, Unde provenit eorum perditio, nisi à seipsis, quibus non sub-
trahitur

trahitur prædicatio Evangelii, cujus veritas tot Miraculis per totum Orbem ostensa est? Nonne ipse Apostolus sic loquitur ad inprobissimum peccantium genus, Epist. ad Romanos Cap. 2. Ver. 4, 5. An divitias bonitatis ejus, & patientiæ, & longanimitatis contemnis, ignorans quod benignitas dei ad pænitentiam te adducit? Secundum autem duritiem tuam, & impænitens cor, thesaurizas tibi iram in diem iræ, & revelationis justii justitii Dei?

Quicquid FANSENIUS, quicquid CALVINUS rapido verborum torrente protulit in Contrarium, stabit in æternum hac Veritas, neminem perire, nisi qui per amorem hujus sæculi ab Ipso DEO aversâ voluntate salutem in CHRISTO oblatam respuit; atque adeo divitias bonitatis divinæ contemnit.

Quàm suaviter Cecinit Vir ille clarissimus, omni literarum genere ornatissimus, MORUS Nostras!

- “ Cæcis tua Pectora curis,*
- “ Propriâque cupidine purga,*
- “ Mala nulla Deo esse profecta*
- “ Clarâ tunc luce videbis.*
- “ Totum rutilantibus Orbem*
- “ Radiis Bonitatis Hic implet,*
- “ Seseque per omnia fundit.*

“ Cuncta

" *Cuncta Hic, seu Lumen, & Aura*
 " *Pertransit Spiritus, illis*
 " *Vitalis ut Halitus haustus*
 " *Sibi queis non turpiter ultrò*
 " *Volupe est consciscere Mortem.*

Lib. 10. Cap. 2. " *Ista positiva Reprobatio*
 " *non sic intelligenda est, quasi Deus hoc ipso*
 " *quo quosdam liberandos ad aeternam vitam eli-*
 " *git, ceteros positivè ad penas omnes sensus*
 " *quas in Inferno reipsà pro peccatis omnibus*
 " *passuri sunt, reprobando damnaverit. Hoc*
 " *enim Decretum proculdubio posterius est, &*
 " *omnium futurorum peccatorum, ipsiusque*
 " *Mortis in Peccatis præsупponit præsscientiam;*
 " *Sed ita potius ut hoc ipso ceteros prateritos*
 " *positivè voluerit excludere duntaxat ab æter-*
 " *nâ vitâ, quæ est in regno suo : seu, quod idem*
 " *est, positivè noluerit eos à toto statu perditio-*
 " *nis, in quo eos jacere videt, hoc est finaliter*
 " *à perditione liberare.*

En, Lector ! Sub Pondere Veritatis, cui
 usque adeo opprimenda insurgit, labascit **FAN-**
SENIUS ! scilicet hic tandem videtur esse sibi
 conscius opinionis duræ vimium de **PATRE**
MISERICORDIARUM prolata : itaque co-
 natur istam aliquatenus emollire ; sed frustra :
 Nam si quos **DEUS** Excludit ab **Æterna Vita**,
 quæ est in **Regno suo**, eo ipso detrudit istos in
 C Abyssum

Abyssum omnium miseriorum : quippe necesse est eos omni malo subjectos esse, qui Bono INFINITO Repugnant : Repugnant autem, qui ILLI Debitum non præstant Obsequium : Et valdè Ridiculum est Afferere Aliquos Obsequium DEO præstare, nisi Illos qui vivunt in REGNO DEI, seu (quod idem est) qui CHRISTUM DOMINUM esse UNUM, nempe ABSOLUTUM Toto Animo Agnoscunt. O LUX VERA, quæ illuminas omnem hominem venientem in Mundum, adeo, quæsumus, illumines lectorum Animos, ut clarè perspiciant quàm sit immensa Misericordia Tua ad Omnes jugiter extensa, præter istos, qui interminatâ peccandi libidine seipsos ab illâ subtrahunt.

Cap. 4. " Disquirendum est, cur ex duobus, " quorum uterque originali culpâ maculatus est, " hic, non iste, reprobetur à Deo? rei illius nulla " omnino causa ex parte hominis à nobis dari " potest, sed pendet à puro beneplacito Dei. Causa cur ille non reprobetur pendet à puro Beneplacito DEI; sed cur hic reprobetur, à Justitia DEI Misericordiæ ejus ab impiis hominibus despicatui habita Gloriam vindicante per immensum, ac prorsus intolerabile supplicium, nempe Ignem Aeternum, in istos effusum. Per contemptum divitiarum bonitatis ditionis Theaurizant sibi improbi iram in diem iræ, et reve-

revelationis iusti iudicii DEI. In illa Apostoli verba καὶ δὲ τὴν συνληρότητα σοῦ καὶ ἀμετανοί-
τον καρδίας. *Θησαυρίζεις σεαυτῷ ὄργην sic loquitur*
Sanctissimus CHRYSOSTOMUS.

Ὅρα πῶς κτερίως τοῖς λέξεσι κέχρηται. Θησαυ-
ρίζεις γὰρ, φησὶ, σεαυτῷ ὄργην τὸ πᾶντως ἀπικείμε-
ιον διδῶν, καὶ δεινὸν, καὶ ἄδικάζοντα, ἀλλὰ τὸ κτε-
ρίως ἀπικείμενον τῶν τῶν. Σεαυτῷ γὰρ, φησὶ, θησαυρίζεις,
καὶ ὁ θεὸς σοι. Ἐκείνου γὰρ πᾶντα ἐποίησεν, ὅσα
ἐχρήν, καὶ διαβωστικὸν σε τῶν καλῶν, καὶ τῶν τοῖς κα-
τεσκεύασε, καὶ μακροθυμίαν ἐπεδείξατο, καὶ εἰς μα-
τάνοιαν ἐκάλεσε, καὶ ἰμέραν ἠπέλιπε φόβου, διὰ
πάντων σε ὅτι τὴν μετάνοιαν ἔλαβον. Εἰ ὅ μόνος
ἀνένδοτος, σεαυτῷ θησαυρίζεις ὄργην ἐν ἡμέρᾳ ὄρ-
γης, καὶ ἀποκαλύψῃς δικαιοκροσίας τῷ θεῷ.

Cap. 6. "Objiciunt; inquit, *Iste modus*
" *Electiōnis non videtur consentaneus promiss-*
" *ionibus Divinis, quæ Generales sunt, & ad*
" *omnes pertinent. Promissiones enim Vitæ*
" *Æternæ sunt conditionatæ, & semper taci-*
" *tam, vel expressam continent Hypothesin, ni-*
" *mirum si omnia mandata servaveris, si per-*
" *severaveris, juxta illud (Mat. 19.) Si vis*
" *ad Vitam ingredi, serva Mandata.*

— "Respondetur itaque, nihil in eo esse vel
" *repugnans vel incongruum, ut Deus Abso-*
" *lutâ, & Efficaci Voluntate ad Liberationem*
" *à Massa, sive ad Regnum eligat, & tamen*

“ ad istum propositum Finem eos per observa-
 “ tionem mandatorum, hoc est, per merita, &
 “ perseverantiam, à seipso tribuendam perdu-
 “ cere velit. Non contendimus cum aliquo
 contra hoc dogma, DEUM absolutâ voluntate
 quosdam ad regnum elegisse; sed hoc est, quod
 firmiter tenemus, DEUM absolutè neminem
 excludere à regno suo, sed Omnibus omnino ho-
 minibus offerre vitam aternam, sub hac condi-
 tione, Si Credant in Filium ejus Unigeni-
 tum, *JESUM CHRISTUM*. Qui credunt
 In *ILLUM*, à *SPIRITU VERITATIS*
 Fidem accipiunt: qui non credunt sunt ipsi sibi
 unica infidelitatis causa, nempe eo quòd nolint
 [τὰ ἑπὶ τῷ γῆς] terrestria contemnere, ut
 Curent [τὰ ἄνω] superna. Quàm suaviter
 arident nobis hac *PROSPERI* Verba, quæ
 Capite 7. ipse recitat *FANSENIUS*: Sicut
 bona opera ad inspiratorem DEUM, ita mala
 ad eos sunt referenda qui peccant. Non
 enim relictī sunt a DEO, ut relinquerent
 DEUM: sed reliquerunt, & relictī sunt,
 & ex bono in malum propria voluntate mu-
 tati sunt.

Egregiè falluntur *FANSENI* Discipuli,
 qui credunt nullos Magistri sui Adversarios
 hanc *PROSPERI* sententiam Christianissimam
 amplecti, atque ejus defensionem vel ipsâ vitâ
 chariorem habere.

*Hæc sunt illa, quæ impræsentiarum FAN-
 SENII scriptis visum est opponere. Nullus
 dubito, quin hujusmodi sit nostri Pauciloqui
 Utilitas, ut nullis ambagibus distracti lectorum
 animi Vera à nobis prolata citius, ac facilius
 percipiant : Et, si qua fortasse non Vera pro-
 tulerim, istis nè diu immorentur ; ut illa, nullo
 Ornamentorum onere impedita, vi suâ firmius
 adhereant ; ista, tenaci verborum apparatu de-
 stituta citius dilabantur, atque Evanescant.
 Quicquid id est, quod ego hisce scriptis peregi, à
 DEO veniam peto ; hominum non metuo rigi-
 dissimum EXAMEN.*

CALVINUM etiam, Summi Ingenii, atque Eloquentiæ Virum, Imaginationibus suis Fervidè nimum Incarsantibus Prostratum videre mihi videor, atque inde quandoque à Veritate Decedentem. Instit. Lib. 3. Cap. 21. Sect. 1. Sic Ille loquitur : “ Qui fores occludunt, nè
“ quis ad Gustum hujus doctrina accedere audeat, non minorem hominibus, quàm Deo faciunt injuriam ; quia neque ad nos ut par
“ est humiliandos quicquam aliud sufficiet, nec
“ quàm simus obstricti Deo, ex animo sentiemus.

Audacter dicam nec Ipsum CALVINUM, cum hæc scripserit, clarè Perspexisse quid sit illa virtus, quam Humilitatem Christianam vocamus : nos illam asserimus in eorum Omnium Despicientiâ consistere, quorum Usu vel Possessione sit Possibile ut aliquis Superbiat : nempe eorum, quæ vulgò appellantur Bona Corporis, Animi, (scilicet Ingenium, Eruditio, &c.) Fortunæ. Istiusmodi Omnia Verâ Humilitate præditus pro Nihilo auct, ut sibi CHRISTUS sit

fit Omnia In Omnibus. Hoc Illi Primum, nec rei alicujus Alius gratiâ in Votis est, Ut Charitas DEI Effundatur in Corde suo Per SPIRITUM SANCTUM: nec Posse aliquod Charitatis opus peragere sibi unquam videtur, nisi Quatenus SPIRITUI SANCTO Per CHRISTUM Adjuvanti Innititur. Quomodo huic quicquam detrahitur de Verâ Humilitate, si CALVINI Dogmata de Electione, ac Reprobatione non tantum non Recipit, sed prorsus Horret, ac summâ Indignatione Aversatur? “ Quemadmodum, inquit (in hoc “ ipso Capite juxta Finem) Vocatione, & Justificatione Electos suos Dominus signat, ita “ Reprobos vel à Notitiâ sui nominis, vel à “ Spiritus sui Sanctificatione Excludendo, quale maneat eos Judicium istis veluti notis “ aperit.

Hic clarè ostendit se credere DEUM non aliter esse Authorem Salutis eorum, qui Salvi fiunt, quàm eorum Perditionis, qui Pereunt. Nefanda Sententia! Tam innumeris Scripturæ Locis, quàm Ipsi SUMMÆ BONITATIS Ideæ manifestò Repugnat. Miseret me sanè Furvenum illorum quos Theologiæ Studiis addictos CALVINUS Celeberrimus, Violento quasi pertinacis Eloquentiæ Turbine, abripuit in hujusmodi Opiniorum Præcipitia, Non ita intelligi velim, quasi non Agnoscerem

hunc Virum Notissimum Multa quidem, atque Ingentia Eruditionis, ac Pietatis Monumenta Orbi Christiano exhibuisse : sed Credo equidem quòd multo minus Incommodi CHRISTI Ecclesiæ esset futurum, si perirent omnia CALVINI Volumina, quàm si Omnes Academicæ, qui ea perlegunt, universis Ipsius Opinionibus imbuti essent. In eo etiam fallitur CALVINUS quòd credit non nisi ex Doctrinâ suâ de Prædestinatione constare illam Interpretationem Textus hujus, Miserebor cujus Miserebor, & miseratione dignabor quemcunque miseratione dignabor, quam ipse reddit hisce verbis, Cap. 22. Sect. 6. “ Et quid hoc, quaeso, sibi vult ? Nempe clarissimè Dominus pronunciat, Nullam hominibus Benefaciendi rationem in ipsis se habere, sed à solâ suâ Misericordiâ sumere, ideoque suum esse Opus suorum Salutem.

Hoc Verum esse Agnoscimus, sed nihilominus & illud Asserimus, DEUM Istos etiam Fecisse per CHRISTUM Salutis Capaces, qui Gratuitum DEUS Favorem Spernunt, atque adeo Pereunt in Aeternum.

Cap. 23. Sect. 1. “ Quos DEUS praterit, inquit, reprobât ; neque aliâ de causâ nisi quòd ab Hereditate, quam Filiis suis Prædestinat, illos vult Excludere.

Agnoscimus fit

Agnoscamus sanè Voluntatem DEI Causam esse eorum Reprobationis, atque etiam Actualis Exclusionis à Regno DEI, qui Peccatis suis usque ad Mortem pertinaciter Adherent : sed Pernegamus DEUM, seu aliquod DEI Decretum Causam esse, ut Isti Homines Tales evadant ; Quales nimirum DEUS apud se ab Æterno statuit à Regno GLORIÆ Excludere, Morti Æternæ tradere. Sic Aciem retundimus istius Argumentationis, quam Sectione sequenti profert hic Doctor Subtilis “ Si “ ullam Causam habet, aliquid eam antecedit “ oportet, cui veluti alligetur : quod nefas est “ imaginari. Adeò enim summa est Justitiæ regula Dei Voluntas, ut quicquid vult, eo ipso “ quòd vult, Justum habendum sit. Ubi ergo “ queritur cur ita fecerit Dominus, respondendum est, Quia voluit. Quòd si ultra pergās “ rogando cur voluerit, majus aliquid quæris, “ & sublimius DEI voluntate, quod inveniri “ non potest.

Certè non potest aliquid inveniri Voluntate DEI sublimius : sed tamen id semper, quod OPTIMUM est, vult DEUS OPTIMUS MAXIMUS ; Id sanè, quod nec Misericordiæ, nec Justitiæ INFINITÆ Repugnât, Quia EFUS Voluntas Sapientiam, Justitiam, Misericordiam, ac quamcunque Perfectionem Includit INFINITAM.

Cap. 24. Sect. 13. " Sed magis etiamnum
 " premit *Iesaja Prophetia*. Sic enim à Domino
 " dimittitur, *Kade*, & sic filiis *Israel*, Audi-
 " enda audite, & nò intelligatis. Videndo vi-
 " dete, & nesciatis. Obstina cor populi huius,
 " & aures ejus aggravat, & oculos ejus obtine:
 " ut nò forte videat oculis suis, & quidiat au-
 " ribus suis, & corde intelligat, quò conversus
 " sanetur. Ecce vocem ad eos dirigit, sed ut
 " magis absurdescant; lucem accendit, sed ut
 " reddantur ceciores: doctrinam profert, sed
 " quò magis obstupescant: remedium adhibet,
 " sed nò sanentur.

Remedium adhibet, inquit, sed nò sanentur!
MELANCHOLIA quàm Horrenda Illius
 Animam invasit, qui Actiones tam Sevas,
 tam Hostiles **IPSI AMORI** Attribuit!
SUMMA VERITAS AMOR EST (ut
 Dixit **GREGORIUS Magnus** in 1 Reg. Exp.
 Lib. 2. Cap. 1.) Et non aliter certè nisi ad
AMORIS Normam Exponi debent **SUM-**
MAE VERITATIS Oracula. Ut Textum
 hunc Propheticum à **CALVINO** in Senten-
 tiam suam praviissimam Detortum Rectæ In-
 terpretationi restituam, non proprio Marte
 gertabo, sed Verba adsciscam Doctissimi **FO-**
RERII. " Quæ his duobus versibus (*Esa. 6.*
 " 9, 10.) continentur accipienda existimo ut
 " verba irati animi, quæ nihil aliud significant,
 " quàm

"quàm Illos ob Malitiam suam audientes non
 "intellecturos, neque percepturos quod ipsis ex-
 "pediret, & quæ Domini jussu ipsis propone-
 "bantur; certumque esse quod obruti vitiis,
 "ac longâ peccandi consuetudine non attenderent
 "monitionibus Prophetarum, ut essent in auri-
 "bus eorum verba Prophete sicut verba libri
 "signati, &c. ut infra 29. dicitur, qui locum
 "hunc explicat. Quod autem tota hebetudo ab
 "ipsis proveniat, neque Deus sit qui (si pro-
 "priè loquaris) illos excacet, probat hic quoque
 "locus, dum Propheta præcipitur ut ipsorum
 "cor impinguet & aures eorum obturet, &c.
 "Qui enim fieri posset, ut id Propheta præsta-
 "ret? Significat ergo illos nihil minus intel-
 "lecturos, quàm si quis eorum aures obturâs-
 "set, aut oculos repressisset, &c.

Sed nec FORERII quidem, nec alicujus
 aliàs Hominis Ope in hoc Negotio indigemus
 eum SPIRITUS SANGUIS sui apud Pro-
 phetam Sermo nis Sensum verum, ac genuinum
 Verbis adeo non Ambiguis Explicaverit, Mat.
 13. 14, 15. Act. 28. 26, 27. ὁφθαλμοὺς ἐκ-
 κέλευσε, Oculos suos Clauserunt.

Tres illos Scripturæ Locos, quos ut Propug-
 nacula ad Sententiam nostram Defendendam
 Statuimus, frustra CALVINUS Occupare
 conatur. Sect. 15. hujus Capitis. "Nunc,
 "inquit, si queritur genuinus Prophete sensus
 " (Ezech.

“(Ezech. 18. 23. 33. 11.) tantum spem veni-
 “niæ resipiscentibus facere vult. Atque hæc
 “summa est, non esse dubitandum quin Deus
 “paratus sit ignoscere, simul ac conversus fuerit
 “Peccator. Ergo ejus Mortem non vult,
 “quatenus vult penitentiam.

Respondeo: Non tantum Spem Veniæ Re-
 sipiscentibus facere vult, sed & Impeniten-
 tes excitare ad Spem concipiendam Veræ Pæ-
 nitentiæ, seu Resipiscentiæ consequendæ Per
 Voluntatem DEI. Rectè dicit CALVINUS
 (sed Animo, fateor, Perverso) Ejus Mortem
 non vult, quatenus vult Penitentiam. Vult
 DEUS, ut Possit Peccator, scilicet Auxilio
 DIVINO Per CHRISTUM Oblato, ad Re-
 sipiscentiam pervenire in Terris, atque adeo ad
 Vitam in Cælis Æternam.

Seçt. 16. “Adducitur secundo Pauli locus,
 “ubi tradit Deum velle omnes salvos fieri:
 “cujus etsi diversa est quàm superioris ratio,
 “aliquid tamen est commune. Respondeo, pri-
 “mam ex contextu palam fieri, quomodo velit,
 “utrumque enim copulat Paulus, quòd velit
 “salvos fieri, & ad agnitionem veritatis per-
 “venire. Si hoc æterno Dei consilio fixum esse
 “volunt, ut salutis doctrinam percipiant, quid
 “sibi vult illud Mosis, Quæ gens est tam incly-
 “ta, ut ad eam appropinquet Deus, sicut ad te?
 “Qui factum est ut privaverit Deus Evangelii
 “luce

“ luce multos populos, quâ alii fruebantur ? &c.

Imò, *CALVINE*, vult *DEUS*, ut omnes, ad *Agnitionem Veritatis* perveniant. Sed *Sapientia EJUS* Multiformi, atque Incomprehensibili visum est *Veritatem Agnoscendi* Media his Faciliora, illis Difficiliora, & magis Ardua, sed omnibus Sufficientia, prabere. Sin urgeat aliquis ut explicemus *QUOMODO DEUS* se adeo Benignum gerit erga Gentes Barbaras, &c. hoc solum accipiet *Responsum*: Inscrutabilia sunt *EJUS* Judicia, & *EJUS* Viæ Impervestigabiles.

“ Si tenaciùs urgeant, inquit, quod dicitur
 “ velle misereri omnium, ego contra excipiam
 “ quod alibi scribitur, Deum nostrum esse in
 “ Cælo, ubi faciat quacunque velit. Sic ergo
 “ exponendum erit hoc verbum, ut cum altero
 “ conveniat, Miserebor, cujus miserebor ; &
 “ commiserabor, quem fuero miseratus.

Respondeo : Distinguendam esse *Vocem* Misereri : Aliquando sumitur pro Volitione exhibendi hominibus *Misericordiam Eatenus*, ut per illam Possint ad *Cognitionem Veritatis Salutifera Efficacem* pervenire ; hoc sensu dicimus *DEUM* Misereri Omnium omnino hominum : Aliquando sumitur pro Volitione *SALUTEM*, seu *VITAM* in Cælis *ÆTERNAM* Donandi : hoc sensu dicimus *EUM* non nisi *FIDELIUM* Misereri, nempe eorum,
 qui

qui in hac Vita CHRISTI SPIRITU Ducuntur, Miserebor cujus Miserebor, hoc est, Miserebitur κατὰ τὴν βελὴν τῆς δαλῆμας αὐτῆς, Secundum Consilium Voluntatis suæ. Unde nisi ab hoc Consilio Provenit Unicus ille Fons Misericordiæ DIVINÆ in Hominum Genua Peccati, ac Miseriæ Gurgite Absorptum Derivanda, μερίτης θεὸς καὶ ἀνθρώπων ἀνθρώπων ΧΡΙΣΤΟΣ ἸΗΣΟΥΣ. In ILLO Fit ELECTIO, Propter ILLUM Contemptui habitum Fit REPROBATIO. τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι ΧΡΙΣΤΟΣ.

“ Videntur, inquit, fortius urgere, objecto
 “ Petri loco, Deum neminem velle perire, sed
 “ omnes recipere ad penitentiam. Verum nodi
 “ solutio jam mox in secundo verbo occurrit :
 “ quia voluntas recipiendi ad penitentiam non
 “ alia intelligi potest nisi qua passim traditur.
 “ Sanè conversio in Dei manu est, an velit om-
 “ nes convertere interrogetur ipse : dum paucis
 “ quibusdam se daturum promittit cor carneum,
 “ aliis cor lapideum relinquendo.

Respondeo, Actualement Omnium Conversionem nec Vult DEUS, nec Non-Vult, i.e. Voluntas EFUS Non Adversatur alicujus Conversioni perficienda. Vult tamen ut Possint omnes, nempe per JESUM CHRISTUM DOMINUM NOSTRUM, Converti, seu ad Resipiscentiam pervenire. Conditionatè

iis etiam *DEUS* Promittit Cor Carneum, quibus propria Voluntate magis, magisque Obduratis Cor Lapideum relinquit. "Videntur, ait, Fortius urgere illo Petri loco: Gaudeo equidem quòd tam apertè *CALVINUS* fatetur se Vim hujus Textus Apostolici Sensisse: Et magis, magisque indies Sentiant, Oro, Discipuli ejus, ut tandem nobiscum Agnoscant neminem Perire nisi qui per Contemptum Divitiarum Bonitatis *DIVINÆ*, In *CHRISTO* Oblatæ, ipsi sibi summum accersunt Malum, Mortem Æternam.

En, Ipse *CALVINUS* quodammodo nobis Consentire videtur: Verba profert ipsissimæ Sententiæ quam contra illum Defendendam in nos suscepimus maximè Consentanea. His itaque Nostris potiùs quàm *CALVINI* Verbis Dissertatio hæc nostra Terminetur. Sect. 17.—
 "Sed cur omnes nominat? Nempe quòd tutius
 "Piorum Conscientiæ acquiescant, dum intelligunt nullam esse Peccatorum Differentiam,
 "modo adsit Fides: Impii autem non causentur
 "sibi deesse Asylum, quò se à Peccati Servitute
 "recipiant, dum *OBLATUM* sibi Ingratitudinem suâ Respuunt.

ΔΟΞΑ ΕΝ ὙΜΝΟΙΣ ΘΕῷ, ὅτι τῷ γνῶσι εἰρήνη,
 ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

FINIS.

etiam rectam tunc in no a ngwa expa...

11 Prop

Datum quod punctum una lineam aliam...

Prop

inam aliquam a maiore...

Prop

no in angula duo latera habeant...

Angula subdistinguitur...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...

Anguli in triangulo...